

Arbeidsmarkttramingen onderwijsregio's voortgezet onderwijs 2024

Landsdeel Oost-Nederland

Datum maart 2025
Auteurs dr. Hendri Adriaens
Berkay Serceoglu MSc
dr. Lieke Heil

Uitgave

Centerdata
info@centerdata.nl
www.centerdata.nl

Contact

Hendri Adriaens
hendri.adriaens@centerdata.nl

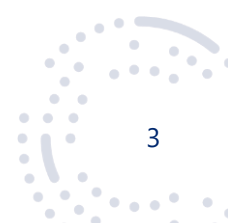
© Centerdata, Tilburg, 2025

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
2 Startpunt van de ramingen	7
2.1 Tekort op 1 oktober 2023	7
2.2 Verdeling van werkende leraren naar leeftijd	8
3 Prognoses op hoofdlijnen	10
3.1 Werkgelegenheid	10
3.2 Vervangingsvraag	12
3.3 Instroom	14
3.4 Onvervulde werkgelegenheid	16
4 Meer informatie over de arbeidsmarkt	20
4.1 Bronnen van instroom	20
4.2 Gemiddelde betrekkingssomvang	21
4.3 Aandeel vrouwen	22
A Achtergrond ramingsmodel Mirror	23
B Indeling onderwijsregio's per landsdeel	24

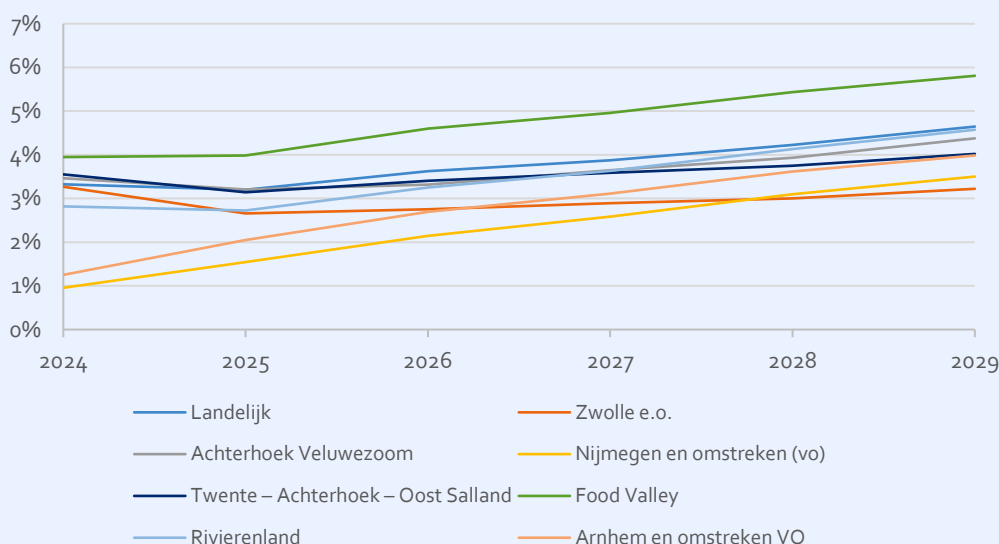
Samenvatting

Al geruime tijd is er in Nederland sprake van lerarentekorten. Om deze gericht aan te kunnen pakken is het belangrijk om inzicht te krijgen in eventueel bestaande tekorten en de verwachte ontwikkelingen. Dit rapport biedt een inkijkje in de arbeidsmarkt voor leraren binnen het voortgezet onderwijs in uw onderwijsregio en plaatst deze in breder landelijk perspectief. Hieronder geven we een beeld van de belangrijkste toekomstige trends in Oost-Nederland, uitgaande van ongewijzigd beleid.

Toenemende tekorten

De belangrijkste graadmeter voor de arbeidsmarkt zijn de tekorten en de verwachtingen daarom-trent. In alle onderwijsregio's in Oost-Nederland verwachten we (op termijn) toenemende tekorten (zie Figuur 1). Onderwijsregio's Zwolle e.o., Nijmegen en omstreken (vo) en Arnhem en omstreken VO zullen daarbij gedurende de gehele ramingsperiode de laagste en onderwijsregio Food Valley de hoogste tekorten kennen.

Figuur 1: Verwachte ontwikkeling tekorten aan leraren

Grootste tekorten bij Nederlands en Wiskunde

Tekorten zullen zich niet bij ieder vak in gelijke mate voordoen. We verwachten dat tekorten zich in Oost-Nederland, gemeten in fte, met name concentreren rond de vakken Nederlands, Wiskunde, Duits, Frans, Natuurkunde en Scheikunde. Bij de vakken Wiskunde en Nederlands zullen zich, gemeten in fte, naar verwachting de grootste tekorten voordoen.

Toename in gemiddelde betrekkingssomvang

We verwachten dat leraren, mogelijk mede ingegeven door de tekorten, gemiddeld iets meer zullen gaan werken. Desondanks verwachten we dat de tekorten zullen toenemen.

1 Inleiding

De arbeidsmarkt voor leraren kenmerkt zich al diverse jaren door krapte. Om die krapte het hoofd te bieden, is het belangrijk om inzicht te krijgen in de verwachtingen voor de arbeidsmarkt. Dit rapport draagt bij aan de arbeidsmarktanalyse van onderwijsregio's door een indruk te geven van de toekomstige arbeidsmarkt voor leraren in het voortgezet onderwijs (vo) in de onderwijsregio's¹ in landsdeel Oost-Nederland. Dit betreft de onderwijsregio's Zwolle e.o., Achterhoek Veluwezoom, Nijmegen en omstreken (vo), Twente – Achterhoek – Oost Salland, Food Valley, Rivierenland en Arnhem en omstreken VO. Dit rapport is tot stand gekomen in samenwerking met de Realisatie-Eenheid.

De voorspellingen voor de arbeidsmarkt in de onderwijsregio's in Oost-Nederland zijn gebaseerd op de landelijke ramingen² en komen tot stand met behulp van Mirror. Dit is een model voor de onderwijsarbeidsmarkt dat in opdracht van het ministerie van OCW ontwikkeld is door Centerdata.³ Het model gaat uit van het huidig geldende beleid en is gebaseerd op arbeidsmarktgedrag van leraren uit het verleden.⁴

In dit rapport wordt voor de onderwijsregio's in landsdeel Oost-Nederland antwoord gegeven op vragen als:

- Hoe ontwikkelt de werkgelegenheid voor leraren zich in deze onderwijsregio's?
- Hoeveel uit- en instroom van leraren is er te verwachten en hoeveel leraren verwachten we van de lerarenopleiding te kunnen betrekken?
- Welke effecten heeft dat op het lerarentekort?
- Welke ontwikkelingen verwachten we voor de gemiddelde betrekkingssomvang en het aandeel vrouwelijke leraren?

De opbouw van dit rapport is als volgt. In hoofdstuk 2 tonen we de verdeling van de werkende leraren naar leeftijd. Dit geeft een eerste indruk van het te verwachten effect van veroudering van het lerarenbestand. In hoofdstuk 3 tonen we de verwachtingen voor de komende jaren bij gelijkblijvend beleid. In hoofdstuk 4 geven we nog inzicht in extra gegevens over de onderwijsregio's.

¹ Zie bijlage B voor een overzicht van de onderwijsregio's per landsdeel en de gemeenten die daaronder vallen.

² Zie 'Arbeidsmarktaramingen onderwijs 2024'. Deze publicatie is te vinden op rijksoverheid.nl of mirrorpedia.nl/publicaties.

³ Zie bijlage A voor een beknopte toelichting op Mirror.

⁴ Voorspellingen zijn uiteraard altijd met enige onzekerheid omgeven. Eventuele beleids- of gedragswijzigingen kunnen invloed hebben op de daadwerkelijke toekomst.

2 Startpunt van de ramingen

2.1 Tekort op 1 oktober 2023

Dit rapport is gebaseerd op de arbeidsmarktramingen onderwijs 2024. In deze ramingen is gerekend met de gegevens tot en met peildatum 1 oktober 2023. Voor zowel de personeelsgegevens als de gegevens over lerarentekorten waren dat namelijk de meest recente gegevens die op het moment van het opstellen van de arbeidsmarktramingen beschikbaar waren. De gegevens van 2024 waren toen nog niet beschikbaar, omdat het ophalen van die gegevens bij scholen gelijktijdig verliep met het opstellen van de arbeidsmarktramingen.⁵

Verder merken we op dat de ramingen alleen reguliere tekorten voorspellen. De door scholen gesignaleerde tekorten onder vervanging worden hierin dus niet meegenomen. Het verschil tussen de cijfers uit de tekortmeting en die waarmee in de ramingen gerekend wordt, is gevisualiseerd in Figuur 2.

Figuur 2: Visualisatie van het totaal gemeten lerarentekort en het tekort zoals opgenomen in de ramingen

In de volgende hoofdstukken bekijken we de resultaten van de ramingen. Tabel 1 toont de reguliere lerarentekorten op 1 oktober 2023 zoals die in de ramingen zijn opgenomen. We zien dat onderwijsregio's Nijmegen en omstreken (vo), Rivierenland en Arnhem en omstreken VO vergeleken met het landelijk gemiddelde relatief lage reguliere lerarentekorten kennen. Onderwijsregio Nijmegen en omstreken (vo) heeft daarbij de laagste tekorten in landsdeel Oost-Nederland, met ongeveer een vijfde van het landelijk gemiddelde. Onderwijsregio Achterhoek Veluwezoom kent de hoogste tekorten in landsdeel Oost-Nederland, bijna het dubbele van het landelijk gemiddelde.

Tabel 1: Reguliere tekort aan leraren in de ramingen per 1 oktober 2023 als percentage van de werkgelegenheid

onderwijsregio	tekort
Landelijk	4,6%
Zwolle e.o.	5,2%
Achterhoek Veluwezoom	8,2%
Nijmegen en omstreken (vo)	1,0%
Twente – Achterhoek – Oost Salland	4,9%
Food Valley	4,8%
Rivierenland	3,2%
Arnhem en omstreken VO	1,4%

⁵ Alle rapporten zijn te vinden op [mirrorpedia.nl](https://www.mirrorpedia.nl). De rapporten arbeidsmarktramingen 2024 en tekortmeting met peildatum 1 oktober 2024 zijn te vinden onder [recente publicaties](#). Het rapport tekortmeting met peildatum 1 oktober 2023 is te vinden onder [eerdere publicaties](#).

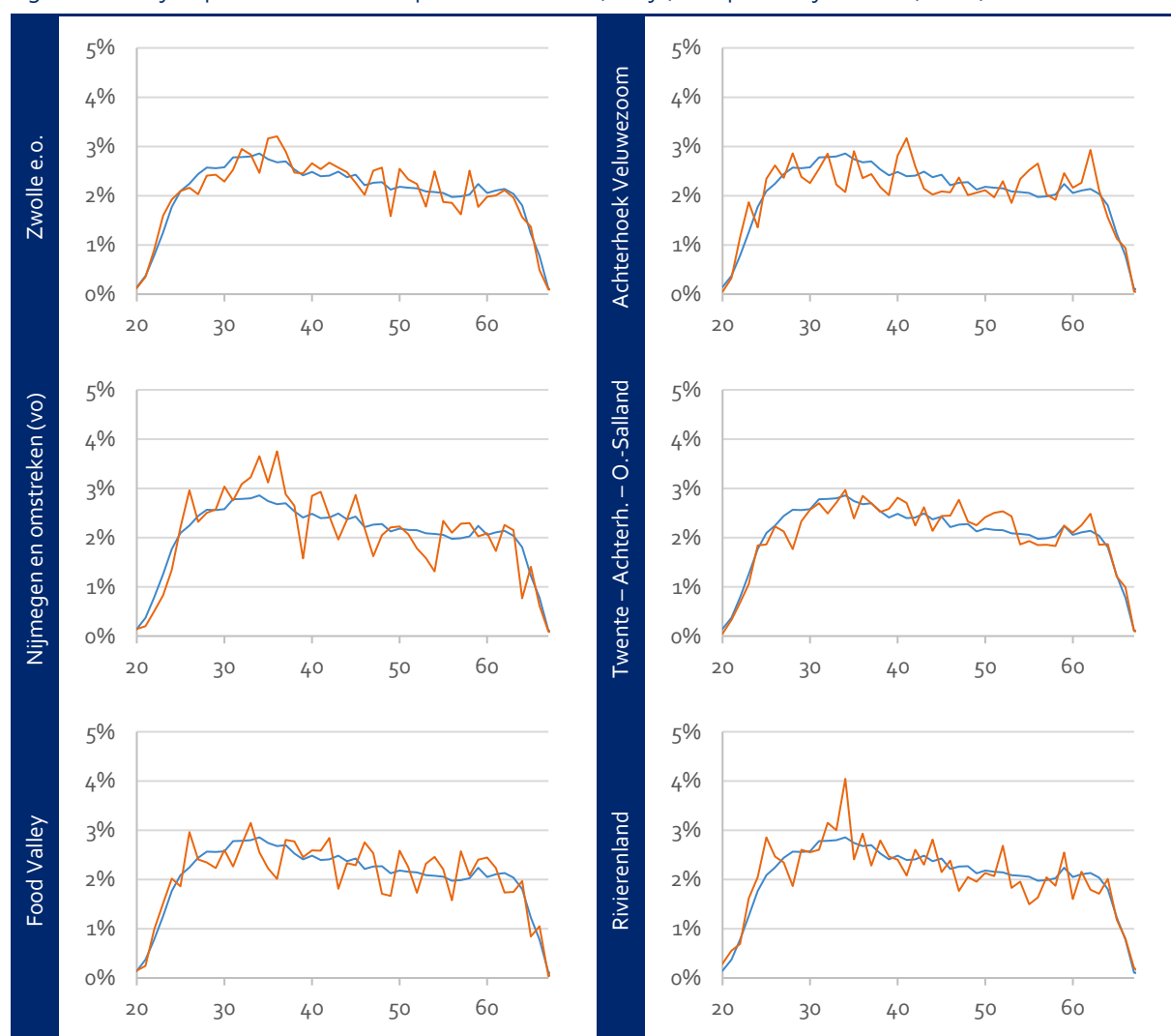

2.2 Verdeling van werkende leraren naar leeftijd

Wanneer veel leraren op korte termijn de pensioengerechtigde leeftijd bereiken, kan dat het lerarentekort vergroten. Concreet vergroot dit de vervangingsvraag zoals zal worden beschreven in hoofdstuk 3. Het is daarom van belang in kaart te brengen hoe het staat met de leeftijdsopbouw van de lerarenpopulatie in de onderwijsregio's. De leeftijdsopbouw per 1 oktober 2023 is te zien in Figuur 3. Daarbij is het aantal fte per leeftijdsgroep uitgedrukt als een percentage van het totaal aantal werkende fte's per onderwijsregio. Tevens toont iedere figuur ter vergelijking de landelijke leeftijdsopbouw.

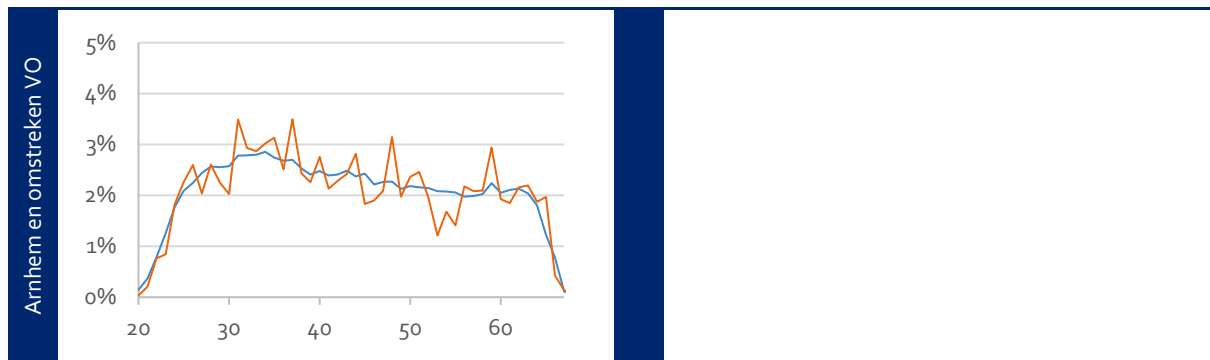
In onderwijsregio Achterhoek Veluwezoom werken minder leraren tussen 30 en 40 jaar, en wat meer leraren tussen 55 en 65 dan het landelijk gemiddelde. In onderwijsregio Nijmegen en omstreken (vo) werken juist veel meer leraren tussen 30 en 40 jaar, en minder leraren tussen 40 en 55 jaar dan het landelijk gemiddelde. De overige onderwijsregio's in Oost-Nederland hebben een leeftijdsverdeling die veel lijkt op het landelijk gemiddelde. In tegenstelling tot een aantal jaren geleden is een groot deel van de leraren relatief jong, maar er is ook nog een aanzienlijke groep die op relatief korte termijn met pensioen zal gaan.

Figuur 3: Leeftijdsopbouw van leraren op 1 oktober 2023 (oranje) en op landelijk niveau (blauw)

Figuur 3 (vervolg): Leeftijdsopbouw van leraren op 1 oktober 2023 en op landelijk niveau

3 Prognoses op hoofdlijnen

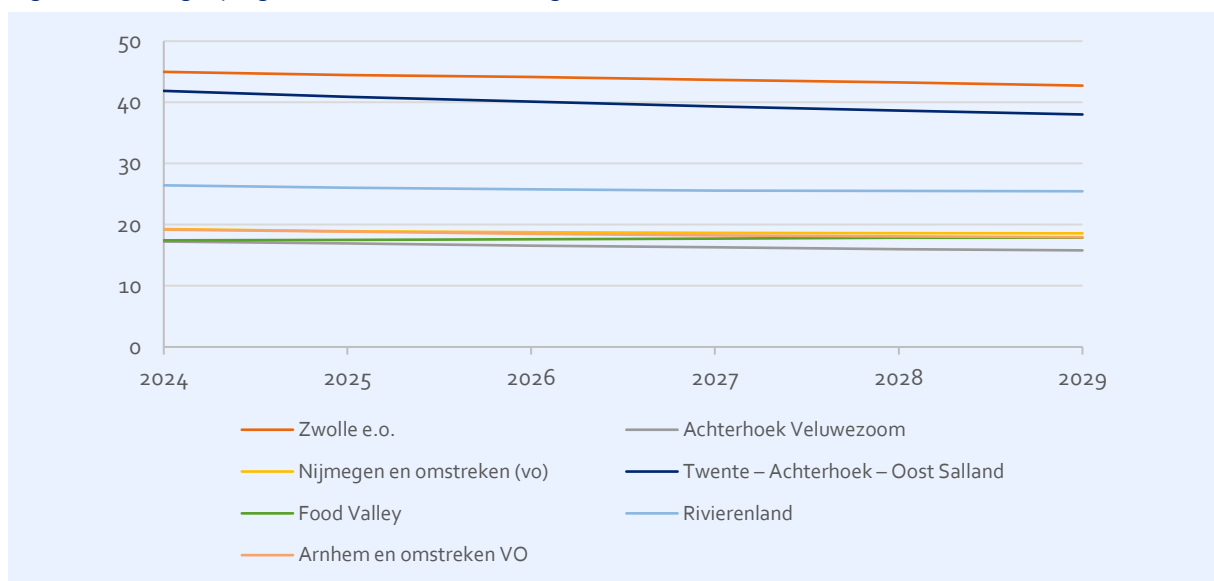
In dit hoofdstuk beschrijven we verwachtingen voor enkele kernvariabelen van de arbeidsmarkt: de werkgelegenheid, de vervangingsvraag, de instroom en de onvervulde werkgelegenheid. We lichten deze termen hieronder toe.

- De **werkgelegenheid** is de totale vraag naar leraren. Als er geen onvervulde werkgelegenheid is, is het aantal fte leraren dat werkt gelijk aan de werkgelegenheid. De werkgelegenheid wordt vooral bepaald door het aantal leerlingen.
- De **vervangingsvraag** is de vraag naar leraren die ontstaat omdat personen uit de sector stromen (vanwege pensioen of om andere redenen), minder gaan werken (inclusief verandering in gebruik van de seniorenregeling), in een andere onderwijsregio gaan werken, of een andere functie binnen de sector gaan bekleden. In het algemeen is de uitstroom uit de sector veruit de grootste component van de vervangingsvraag.
- De **instroom** is het aantal fte dat jaarlijks van buiten de sector vo in het onderwijs gaat werken. Daarbij gaat het vooral om mensen die net de lerarenopleiding hebben afgerond of mensen met een onderwijsbevoegdheid die opnieuw in het onderwijs gaan werken.
- De **onvervulde werkgelegenheid** is het lerarentekort dat ontstaat wanneer de instroom te klein is en/of de werkgelegenheid of de vervangingsvraag te groot.

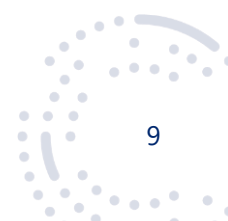
3.1 Werkgelegenheid

Voor de ontwikkeling van het lerarentekort is het allereerst relevant hoeveel leraren (in fte's) er in totaal nodig zullen zijn. Prognoses van deze werkgelegenheid worden gebaseerd op verwachtingen over het aantal leerlingen van DUO.⁶ We nemen daarbij de verhouding tussen het aantal fte leraren en het aantal leerlingen op 1 oktober 2023 als uitgangspunt, inclusief een beperkte vaste voet.

Figuur 4: Leerlingenprognoses DUO (x 1.000 leerlingen)

⁶ Zie data.duo.nl.

Figuur 4 toont de leerlingenprognoses. Hoewel de verwachtingen voor de onderwijsregio's als geheel redelijk constant zijn, kan het zo zijn dat het aantal leerlingen voor afzonderlijke scholen wel sterker toe- of afneemt. Tabel 2 toont de op basis van de leerlingenprognoses voorspelde werkgelegenheid. In Tabel 3 is deze werkgelegenheid voor Oost-Nederland als geheel uitgesplitst naar vak.⁷

Tabel 2: Werkgelegenheid voor leraren in fte

onderwijsregio	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Landelijk	60.813	60.242	59.886	59.347	58.988	58.647
Zwolle e.o.	3.064	3.036	3.018	2.985	2.954	2.921
Achterhoek Veluwezoom	1.238	1.216	1.194	1.174	1.154	1.143
Nijmegen en omstreken (vo)	1.301	1.275	1.268	1.261	1.260	1.260
Twente – Achterhoek – Oost Salland	2.937	2.875	2.828	2.777	2.731	2.688
Food Valley	1.185	1.189	1.198	1.205	1.213	1.213
Rivierenland	1.807	1.780	1.763	1.751	1.750	1.744
Arnhem en omstreken VO	1.182	1.164	1.143	1.128	1.118	1.108

Tabel 3: Werkgelegenheid voor leraren in fte per vak (geheel Oost-Nederland)⁸

vak	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nederlands	1.386	1.369	1.356	1.341	1.329	1.317
Duits	492	484	479	474	470	466
Engels	1.033	1.019	1.009	998	990	982
Frans	398	392	389	385	382	379
Biologie	598	588	582	576	572	567
Informatica	53	52	52	51	51	50
Natuurkunde	388	382	378	374	372	369
Scheikunde	297	292	289	286	284	282
Wiskunde	1.166	1.149	1.137	1.125	1.117	1.108
Aardrijkskunde	446	440	435	431	428	424
Economie	572	563	557	551	547	543
Geschiedenis	476	469	464	459	455	452
Levensbeschouwing	219	215	213	211	210	209
Maatschappijleer	250	247	244	242	240	239
Techniek	202	199	197	194	193	191
CKV, Kunstvakken	841	829	821	812	806	799
Gezondheidszorg en Welzijn	188	185	183	181	179	177
Klassieke Talen	119	117	116	115	114	113
Lichamelijke Opvoeding	906	893	884	874	866	859
Overige Vakken	2.241	2.207	2.183	2.158	2.140	2.121
Praktijkonderwijs	446	448	444	441	435	429
totaal	12.714	12.536	12.412	12.280	12.180	12.076

Figuur 5 op de volgende pagina laat zien dat de werkgelegenheid op landelijk niveau de komende jaren zal dalen. De werkgelegenheid daalt in de meeste onderwijsregio's in Oost-Nederland harder dan het landelijk gemiddelde. Daarbij wordt er voor onderwijsregio's Achterhoek Veluwezoom en Twente – Achterhoek – Oost Salland de sterkste daling verwacht (ongeveer 8% tussen 2024 en 2029). Dit is aanzienlijk sterker dan de landelijke daling (ongeveer 4% over dezelfde periode). Tegen de landelijke

⁷ De gegevens over gegeven vakken zijn afkomstig uit IPTO, zie mirrorpedia.nl/publicaties.

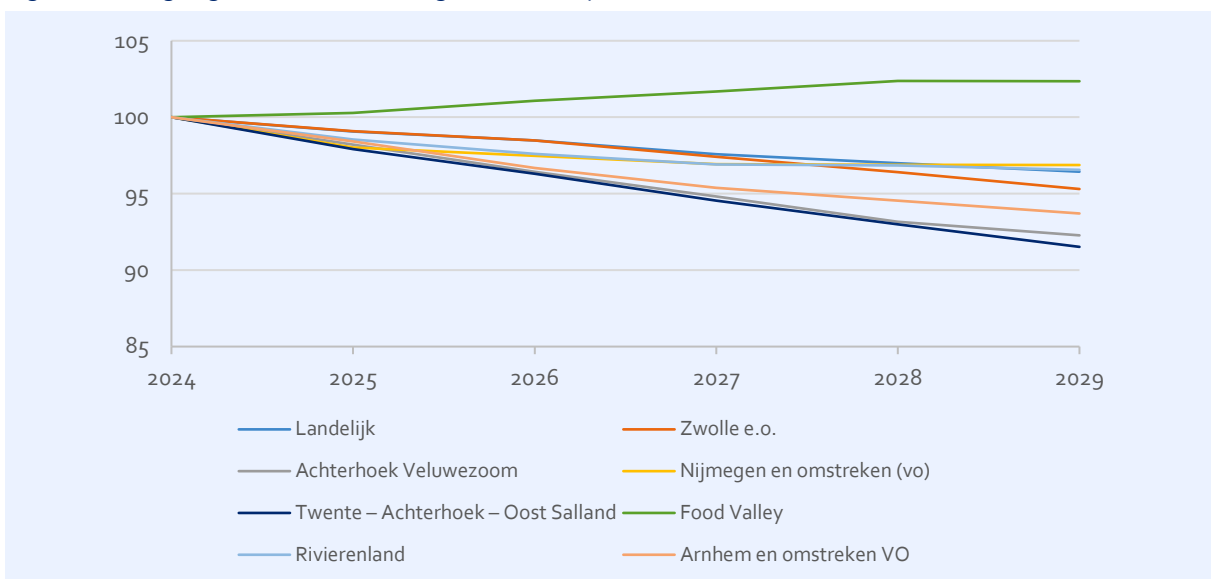
⁸ De resultaten voor het gehele landsdeel zijn ontdebeld voor gemeenten die aan meerdere onderwijsregio's toegewezen zijn.

trend in stijgt de werkgelegenheid de komende jaren naar verwachting in onderwijsregio Food Valley, (een toename van de werkgelegenheid van ongeveer 2% tussen 2024 en 2029).

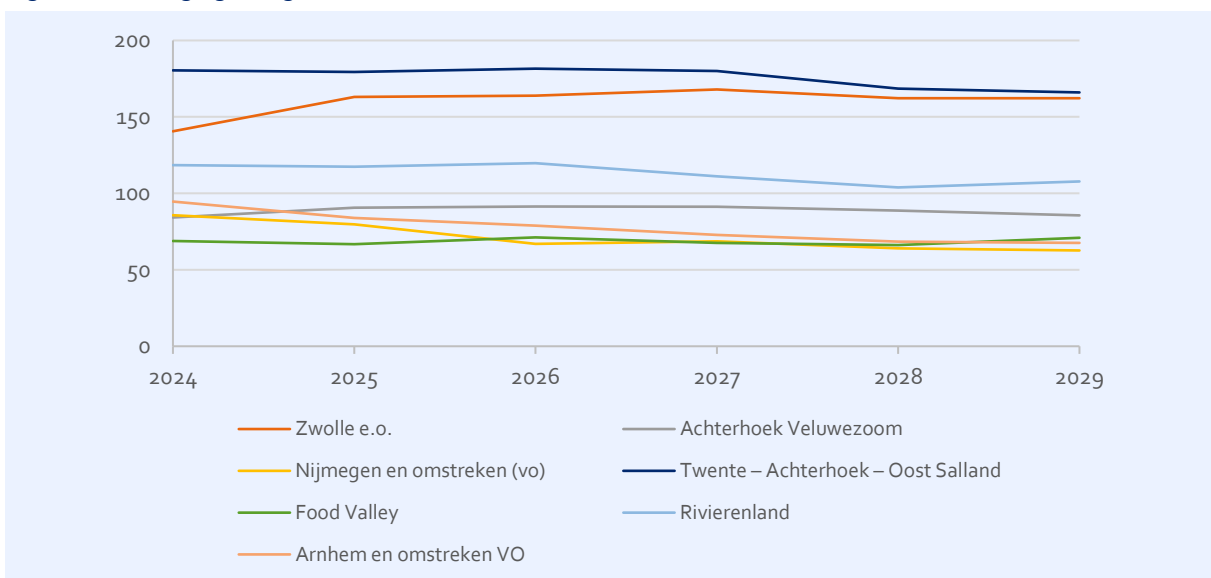
Figuur 5: Werkgelegenheid voor leraren genormeerd op 2024 (2024 = 100)

3.2 Vervangingsvraag

De vervangingsvraag is de optelsom van alle fte's die gedurende een jaar niet meer vervuld worden. Die vraag ontstaat door uitstroom, maar ook doordat leraren minder gaan werken of een andere functie (zoals directeur) gaan bekleden. In Figuur 6 is de vervangingsvraag per onderwijsregio weer-gegeven. Tabel 4 toont de cijfers onderliggend aan deze figuur.

Figuur 6: Vervangingsvraag leraren in fte

Tabel 4: Vervangingsvraag leraren in fte

onderwijsregio	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Landelijk	3.741	3.680	3.747	3.655	3.499	3.518
Zwolle e.o.	141	163	164	168	162	162
Achterhoek Veluwezoom	84	91	91	91	89	86
Nijmegen en omstreken (vo)	86	80	67	69	64	63
Twente – Achterhoek – Oost Salland	180	179	182	180	168	166
Food Valley	69	67	71	67	66	71
Rivierenland	119	117	120	111	104	108
Arnhem en omstreken VO	95	84	79	73	68	68

Tabel 5 toont de vervangingsvraag uitgesplitst naar vak. Verschillen tussen vakken ontstaan vooral omdat de leeftjidsverdeling van leraren voor ieder vak anders is, waardoor bijvoorbeeld de uitstroom bij een ‘vergrijsd’ vak hoger kan zijn dan bij andere vakken.

Tabel 5: Vervangingsvraag leraren in fte per vak (geheel Oost-Nederland)

vak	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nederlands	111	99	97	92	92	89
Duits	47	39	38	40	32	31
Engels	87	75	76	72	70	68
Frans	34	30	29	28	25	25
Biologie	44	43	42	39	38	38
Informatica	6	5	4	4	3	3
Natuurkunde	36	27	27	26	25	26
Scheikunde	26	22	22	19	20	20
Wiskunde	100	83	78	80	71	73
Aardrijkskunde	31	27	27	26	26	27
Economie	53	46	42	43	40	41
Geschiedenis	30	25	26	25	24	24
Levensbeschouwing	18	17	18	16	14	15
Maatschappijleer	22	20	19	18	17	17
Techniek	21	19	19	17	16	15
CKV, Kunstvakken	59	60	60	62	59	60
Gezondheidszorg en Welzijn	22	19	18	17	16	15
Klassieke Talen	10	9	8	9	9	7
Lichamelijke Opvoeding	53	48	47	48	45	46
Overige Vakken	-68	39	46	49	50	54
Praktijkonderwijs	31	30	29	29	28	30
totaal	773	781	774	759	722	723

Hoe meer leraren er in een onderwijsregio werken, hoe groter de vervangingsvraag vaak automatisch zal zijn. Het is daarom ook belangrijk te kijken naar de relatie tussen de vervangingsvraag en de werkgelegenheid. Zijn er in een bepaalde onderwijsregio relatief meer leraren die op termijn (deels) vervangen zullen moeten worden?

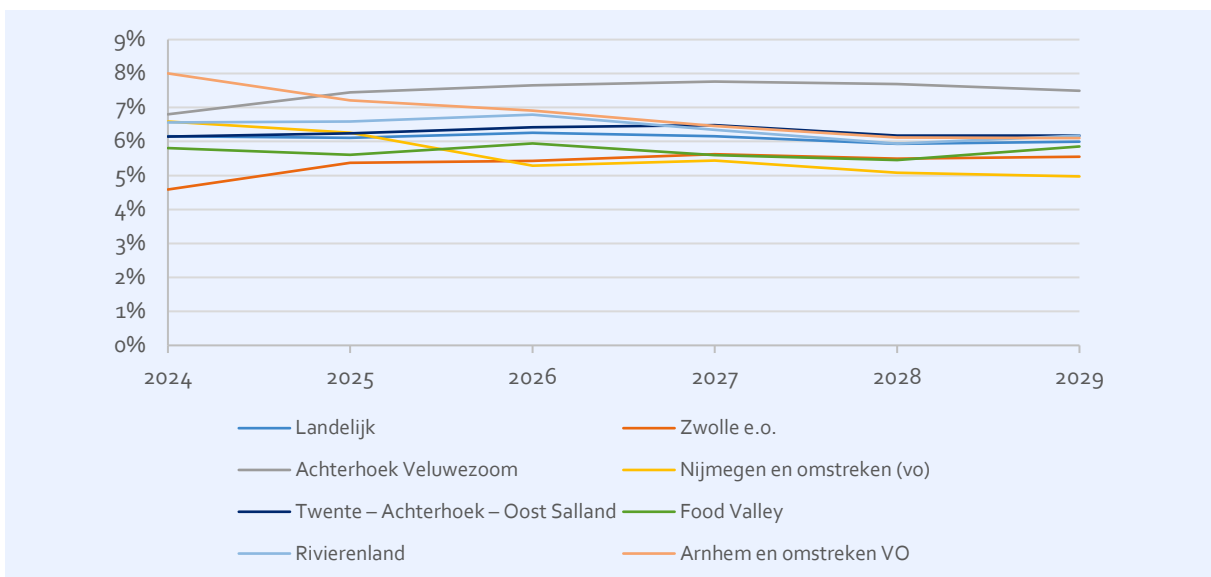
Dit zien we in Figuur 7. In onderwijsregio Nijmegen en omstreken (vo) is de vervangingsvraag vanaf 2026 relatief het laagst, en ook lager dan het landelijk gemiddelde. Daar is het verloop dus laag. Onderwijsregio Achterhoek Veluwezoom heeft daarentegen vanaf 2025 een relatief hoge vervangings-

vraag. Tegenover de vervangingsvraag (en mogelijke veranderingen in de werkgelegenheid) staat de instroom. Met de instroom kunnen de ontstane gaten (deels) opgevuld worden. De instroom wordt in de volgende sectie besproken.

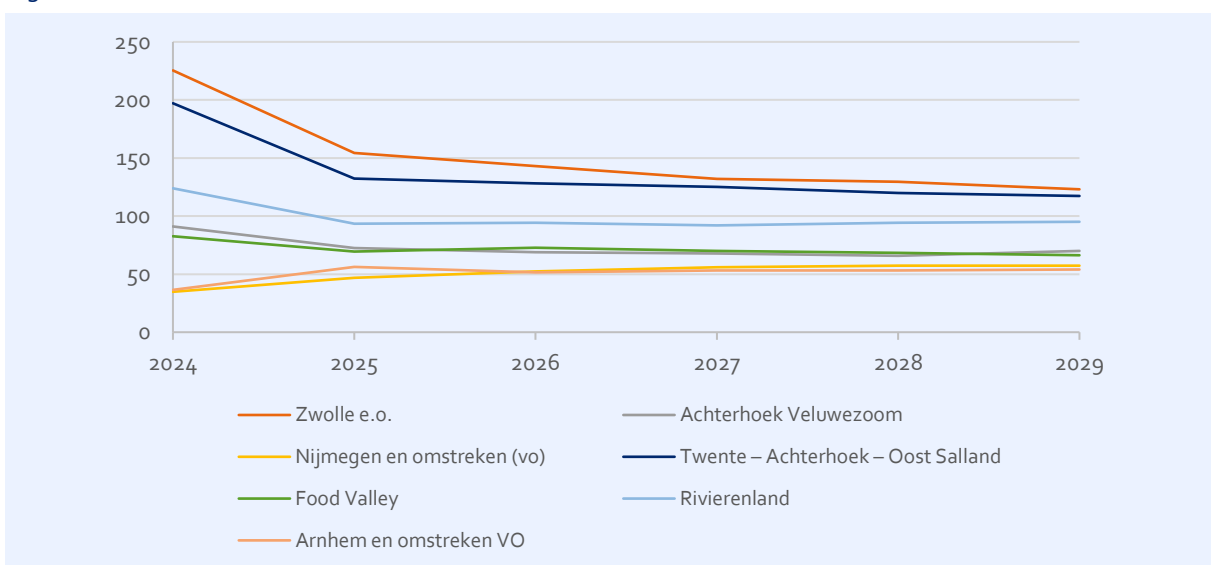
Figuur 7: Vervangingsvraag leraren als percentage van de werkgelegenheid

3.3 Instroom

Om aan de vervangingsvraag te kunnen voldoen, is instroom van leraren nodig. In Mirror worden drie soorten instroom van leraren onderscheiden: instroom vanaf een lerarenopleiding vo of ulo, vanuit de zogenaamde stille reserve⁹ en van zijinstroom. Figuur 8 toont de te verwachten instroom per onderwijsregio. Dit laat zien hoeveel fte aan nieuw personeel we kunnen verwachten, aangenomen dat er geen relevante beleidswijzigingen plaatsvinden. In Tabel 6 zijn de cijfers onderliggend aan deze figuur opgenomen en Tabel 7 toont de uitsplitsing naar vakken.

Figuur 8: Instroom leraren in fte

⁹ De stille reserve wordt gevormd door personen met een onderwijsbevoegdheid die niet in het onderwijs werkzaam zijn.

Tot 2025 groeit de instroom van leraren in onderwijsregio's Nijmegen en omstreken (vo) en Arnhem en omstreken VO, waarna deze stabiliseert. In de overige onderwijsregio's neemt de instroom tot 2025 juist af, om daarna min of meer constant te blijven. Onderwijsregio Zwolle e.o. kent gedurende de ramingsperiode naar verwachting de grootste afname van de instroom.

Tabel 6: Instroom van leraren in fte

onderwijsregio	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Landelijk	3.917	3.202	3.149	2.989	2.945	2.945
Zwolle e.o.	225	154	143	132	129	123
Achterhoek Veluwezoom	91	72	69	68	66	70
Nijmegen en omstreken (vo)	35	47	52	56	57	57
Twente – Achterhoek – Oost Salland	197	132	128	125	120	117
Food Valley	83	69	73	70	68	66
Rivierenland	124	93	94	92	94	95
Arnhem en omstreken VO	36	56	51	53	53	54

Tabel 7: Instroom van leraren in fte per vak (geheel Oost-Nederland)

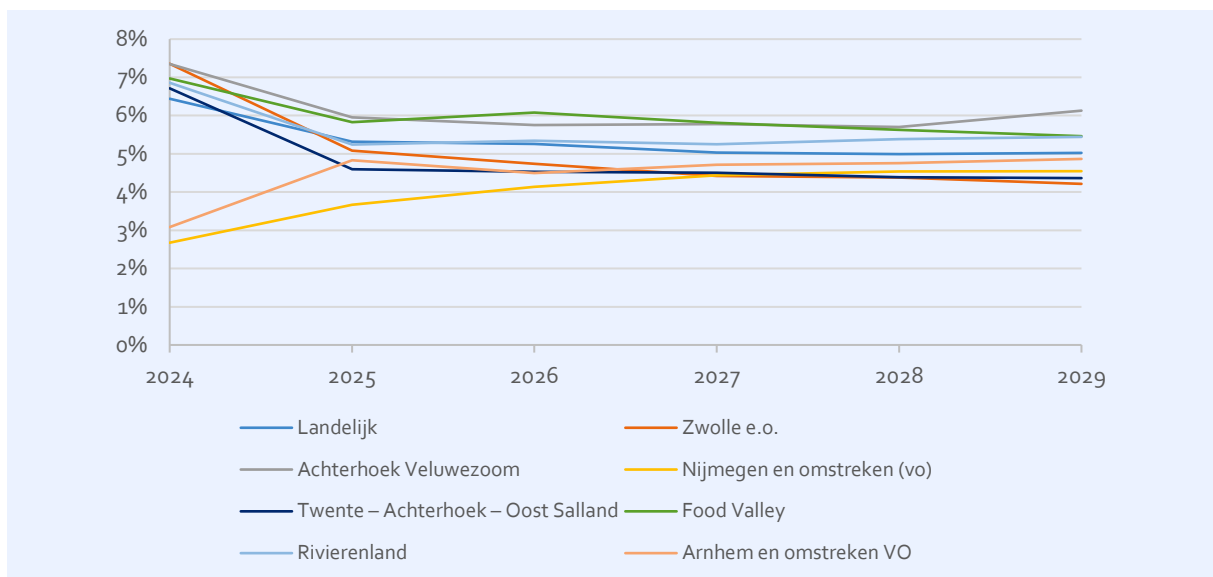
vak	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nederlands	108	88	83	79	77	74
Duits	31	28	27	27	26	24
Engels	86	66	66	61	63	60
Frans	26	21	20	19	18	16
Biologie	47	38	37	34	34	33
Informatica	2	2	2	1	1	1
Natuurkunde	26	21	19	18	18	17
Scheikunde	16	14	15	14	13	13
Wiskunde	81	67	59	58	55	54
Aardrijkskunde	24	23	22	22	22	23
Economie	44	38	36	36	35	35
Geschiedenis	24	18	22	20	20	21
Levensbeschouwing	14	15	15	14	12	12
Maatschappijleer	27	20	18	16	16	16
Techniek	24	20	19	17	15	14
CKV, Kunstvakken	67	49	52	52	52	53
Gezondheidszorg en Welzijn	24	17	16	15	14	13
Klassieke Talen	6	5	4	4	4	4
Lichamelijke Opvoeding	40	37	37	38	37	38
Overige Vakken	51	8	17	23	30	35
Praktijkonderwijs	21	31	26	25	23	24
totaal	791	625	611	596	588	583

Ook deze ontwikkeling moeten we echter zien in relatie tot de werkgelegenheid in een onderwijsregio. In onderwijsregio's met veel werkgelegenheid zal de instroom waarschijnlijk sowieso hoger zijn. Figuur 9 toont daarom de te verwachten instroom als percentage van de werkgelegenheid. We zien nu dat ook ten opzichte van de werkgelegenheid de instroom in onderwijsregio Arnhem en omstreken VO tot 2025 toe zal nemen om daarna te stabiliseren. Onderwijsregio Nijmegen en omstreken (vo) laat daar-entegen een meer geleidelijke toename zien gedurende de gehele ramingsperiode. In de overige onderwijsregio's daalt de instroom tot 2025, om daarna min of meer constant te blijven.

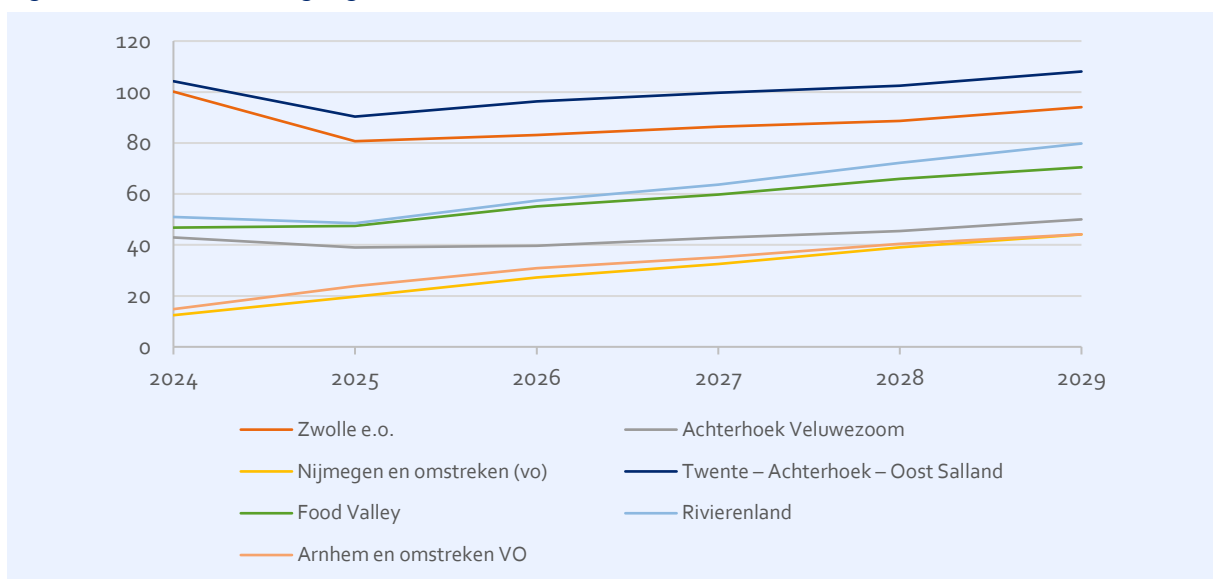
Figuur 9: Instroom leraren als percentage van de werkgelegenheid

3.4 Onvervulde werkgelegenheid

Wanneer er veel extra leraren nodig zijn (toename werkgelegenheid) en/of er veel leraren vervangen moeten worden (vervangingsvraag) terwijl de instroom achterblijft, zal er meer onvervulde werkgelegenheid ontstaan. De vervangingsvraag kan groot zijn, maar als daar een hoge verwachte instroom tegenover staat, dan kan het tekort toch meevallen. Of als er een lage vervangingsvraag is, maar er tegelijkertijd een stijging in de werkgelegenheid is (omdat er meer leerlingen komen), dan kunnen zich toch tekorten voordoen. De onvervulde werkgelegenheid vormt daarom een goede indicator voor de te verwachten ontwikkelingen op de arbeidsmarkt voor leraren. Het laat zien waar mogelijk een extra inspanning geleverd zal moeten worden om het lerarentekort op te vangen of op te lossen.

Figuur 10: Onvervulde werkgelegenheid leraren in fte

Figuur 10 geeft de onvervulde werkgelegenheid weer in aantallen fte. Tabel 8 toont de onderliggende cijfers. In alle onderwijsregio's in Oost-Nederland zullen de tekorten (soms na een daling tot 2025) op termijn stijgen.

Tabel 8: Onvervulde werkgelegenheid leraren in fte

onderwijsregio	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Landelijk	2.020	1.927	2.170	2.298	2.492	2.725
Zwolle e.o.	100	81	83	86	89	94
Achterhoek Veluwezoom	43	39	40	43	45	50
Nijmegen en omstreken (vo)	12	20	27	33	39	44
Twente – Achterhoek – Oost Salland	104	90	96	100	102	108
Food Valley	47	47	55	60	66	70
Rivierenland	51	49	57	64	72	80
Arnhem en omstreken VO	15	24	31	35	40	44

In Tabel 9 is de onvervulde werkgelegenheid uitgesplitst naar vakken. We zien dat tekorten zich in absolute zin met name concentreren rond de vakken Nederlands, Wiskunde, Duits, Frans, Natuurkunde en Scheikunde. Bij de vakken Wiskunde en Nederlands zullen zich, gemeten in fte, naar verwachting de grootste tekorten voordoen.

Tabel 9: Onvervulde werkgelegenheid in fte per vak (geheel Oost-Nederland)

vak	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nederlands	131	124	126	124	126	129
Duits	29	32	38	46	48	50
Engels	7	2	2	2	2	2
Frans	24	27	33	38	43	48
Biologie	8	4	4	3	3	3
Informatica	9	11	13	15	17	18
Natuurkunde	26	26	31	35	39	45
Scheikunde	16	19	24	26	30	35
Wiskunde	59	58	65	75	82	92
Aardrijkskunde	7	4	6	5	7	7
Economie	16	14	15	16	17	18
Geschiedenis	2	2	2	2	2	2
Levensbeschouwing	7	6	7	7	7	9
Maatschappijleer	9	5	4	3	3	2
CKV, Kunstvakken	3	2	2	3	3	3
Gezondheidszorg en Welzijn	2	1	1	1	1	1
Klassieke Talen	4	7	10	13	16	19
Lichamelijke Opvoeding	3	1	2	2	2	2
Overige Vakken	0	0	0	1	2	2
totaal¹⁰	372	350	389	420	454	491

Om de tekorten in perspectief te plaatsen maken we nog één stap. We kijken naar de relatieve onvervulde werkgelegenheid. Dit is de onvervulde werkgelegenheid in fte ten opzichte van de werkgelegenheid: welk aandeel van het totale aantal fte werkgelegenheid kan niet worden ingevuld? Deze relatieve

¹⁰ Inclusief hier niet getoonde vakken. Dit betreft de vakken Techniek en Praktijkonderwijs, zie voor een toelichting het rapport 'Arbeidsmarktramingen onderwijs 2024' op mirrorpedia.nl/publicaties.

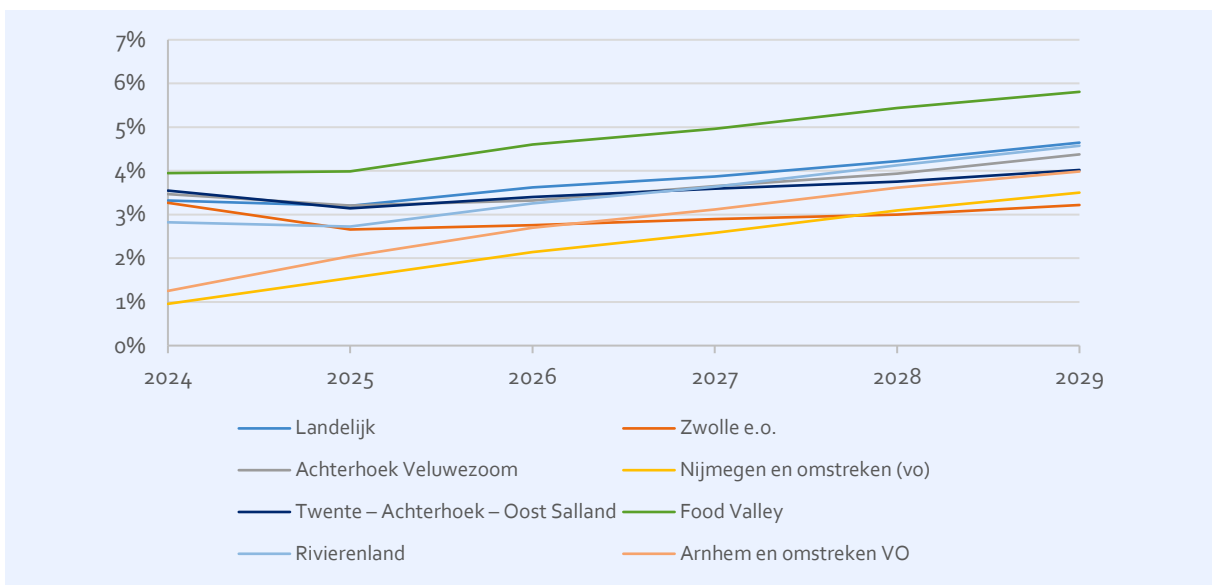

onvervulde werkgelegenheid geeft een indicatie van de omvang van de tekortenproblematiek in de onderwijsregio's.

Figuur 11 laat zien dat we in alle onderwijsregio's in Oost-Nederland ook een (op termijn) stijgende relatieve onvervulde werkgelegenheid verwachten. Onderwijsregio's Zwolle e.o., Nijmegen en omstreken (vo) en Arnhem en omstreken VO zullen daarbij gedurende de gehele ramingsperiode de laagste en onderwijsregio Food Valley de hoogste tekorten kennen.

Figuur 11: Relatieve onvervulde werkgelegenheid leraren

In Tabel 10 is de relatieve onvervulde werkgelegenheid uitgesplitst naar vak voor het gehele landsdeel Oost-Nederland. Tabel 11 bevat een visuele weergave daarvan. We zien nu in één oogopslag dat de tekorten bij bijvoorbeeld Informatica in absolute zin wellicht niet groot waren (zie Tabel 9), maar in relatieve zin wel, omdat het een klein vak betreft. Dit geldt ook voor Klassieke Talen. Vakken als Geschiedenis en CKV, Kunstvakken zullen naar verwachting gedurende de ramingsperiode geen grote tekorten kennen.

Tabel 10: Relatieve onvervulde werkgelegenheid leraren per vak (geheel Oost-Nederland)

vak	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nederlands	9,4%	9,1%	9,3%	9,2%	9,5%	9,8%
Duits	5,9%	6,6%	8,0%	9,7%	10,2%	10,8%
Engels	0,7%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Frans	6,1%	7,0%	8,4%	9,8%	11,2%	12,8%
Biologie	1,3%	0,7%	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%
Informatica	17,3%	21,9%	26,1%	29,8%	33,4%	36,4%
Natuurkunde	6,8%	6,8%	8,1%	9,4%	10,6%	12,1%
Scheikunde	5,3%	6,4%	8,2%	9,1%	10,7%	12,3%
Wiskunde	5,1%	5,0%	5,7%	6,6%	7,3%	8,3%
Aardrijkskunde	1,6%	1,0%	1,3%	1,2%	1,5%	1,6%
Economie	2,9%	2,5%	2,6%	2,9%	3,0%	3,4%
Geschiedenis	0,4%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%	0,5%
Levensbeschouwing	3,4%	2,7%	3,3%	3,1%	3,5%	4,4%
Maatschappijleer	3,5%	2,0%	1,5%	1,3%	1,1%	0,9%
CKV, Kunstvakken	0,4%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%
Gezondheidszorg en Welzijn	0,9%	0,6%	0,7%	0,6%	0,6%	0,5%
Klassieke Talen	3,5%	5,8%	8,3%	11,0%	14,4%	16,8%
Lichamelijke Opvoeding	0,3%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	0,2%
Overige Vakken	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
totaal¹⁰	2,9%	2,8%	3,1%	3,4%	3,7%	4,1%

Tabel 11: Visuele weergave van Tabel 10 (minimum (groen) = 0%, maximum (rood) = 10%)

vak	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nederlands	Red	Red	Red	Red	Red	Red
Duits	Orange	Orange	Red	Red	Red	Red
Engels	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Frans	Orange	Orange	Red	Red	Red	Red
Biologie	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green
Informatica	Red	Red	Red	Red	Red	Red
Natuurkunde	Orange	Orange	Red	Red	Red	Red
Scheikunde	Orange	Orange	Red	Red	Red	Red
Wiskunde	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Aardrijkskunde	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Economie	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Geschiedenis	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Levensbeschouwing	Orange	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Maatschappijleer	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
CKV, Kunstvakken	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Gezondheidszorg en Welzijn	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Klassieke Talen	Orange	Orange	Red	Red	Red	Red
Lichamelijke Opvoeding	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Overige Vakken	Green	Green	Green	Green	Green	Green
totaal¹⁰	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow

4 Meer informatie over de arbeidsmarkt

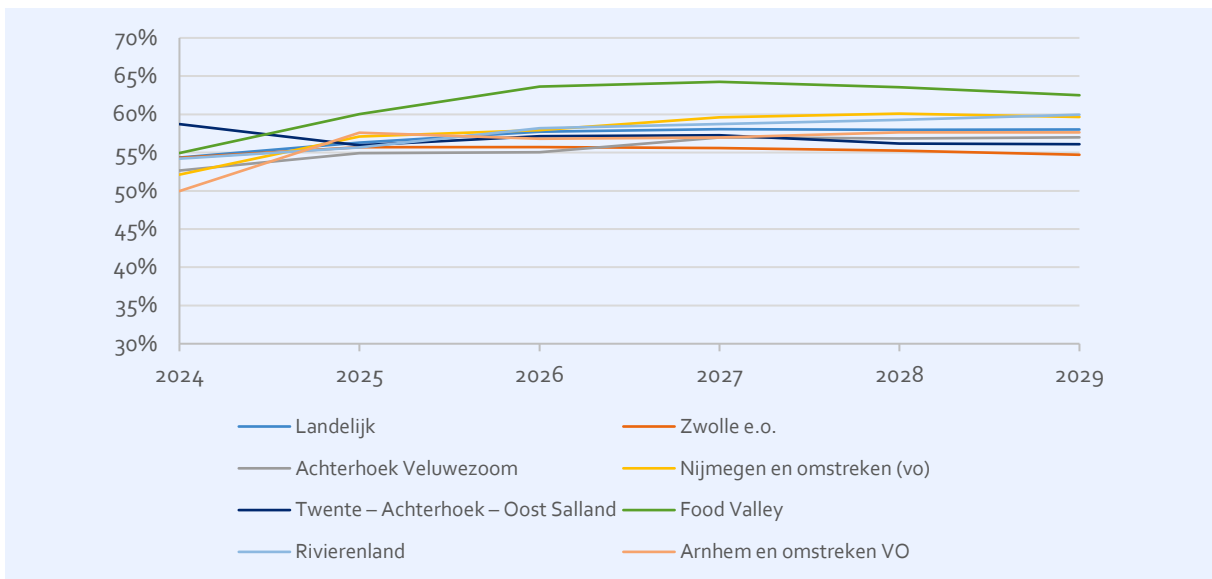
In de voorgaande hoofdstukken hebben we een globaal beeld geschetst van de onderwijsarbeidsmarkt in de onderwijsregio's in Oost-Nederland en de ontwikkelingen die we daarin de komende jaren verwachten. Voor een completer beeld lichten we in deze sectie nog enkele aanvullende ramingen uit. Meer (historische) gegevens zijn ook beschikbaar op het dashboard 'Onderwijsarbeidsmarkt in cijfers'.¹¹

4.1 Bronnen van instroom

In sectie 3.3 beschreven we de totale instroom. Nieuwe leraren kunnen echter vanuit verschillende bronnen instromen, waarbij de lerarenopleidingen en de stille reserve¹² veruit de grootste bronnen zijn. Inzicht in de bronnen van instroom kan helpen een beeld te krijgen van hoe de instroom in de toekomst kan worden verhoogd.

In Figuur 12 is het verwachte aandeel van instroom van de lerarenopleidingen in de totale instroom per onderwijsregio te zien en in Figuur 13 het aandeel van instroom vanuit de stille reserve.

Figuur 12: Aandeel instroom van de lerarenopleidingen in de totale instroom, gewogen met fte

We zien in Figuur 12 en Figuur 13 allereerst dat er een licht stijgende trend te verwachten is in het aandeel van instroom vanuit de lerarenopleidingen en, logischerwijs, een wat dalende trend in de instroom vanuit de stille reserve. Verder zien we dat onderwijsregio Food Valley vanaf 2025 relatief veel instroom uit de lerarenopleidingen, en relatief wat minder instroom vanuit de stille reserve kan verwachten. De andere onderwijsregio's in Oost-Nederland blijven gedurende de ramingsperiode rond het landelijk gemiddelde.

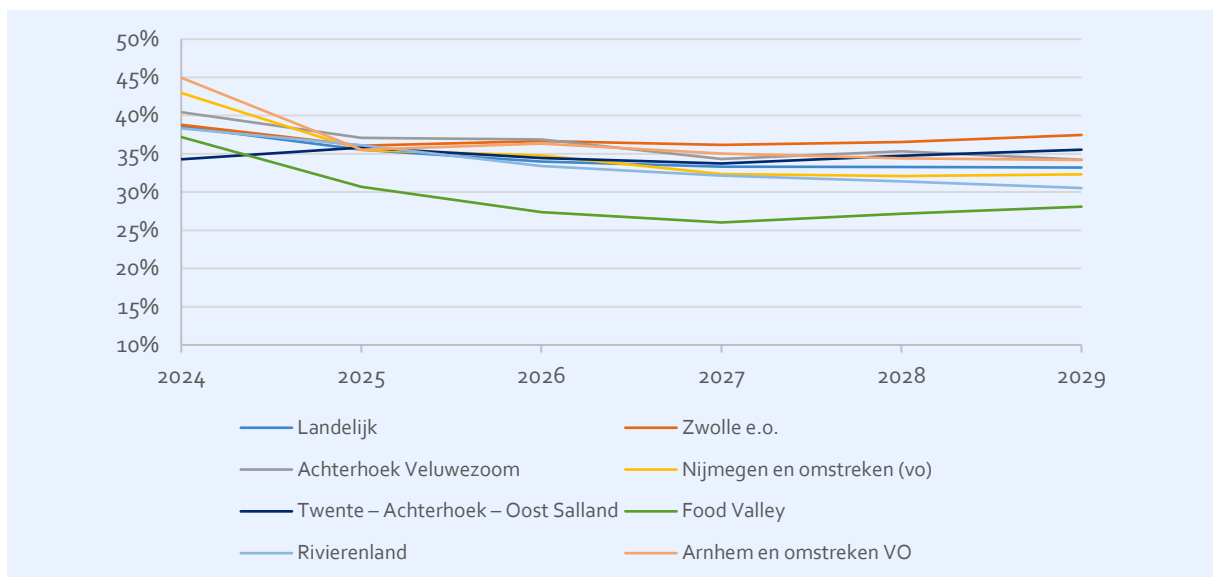
¹¹ Zie onderwijsarbeidsmarkt.incijfers.nl.

¹² De stille reserve wordt gevormd door personen met een onderwijsbevoegdheid die niet in het onderwijs werkzaam zijn.

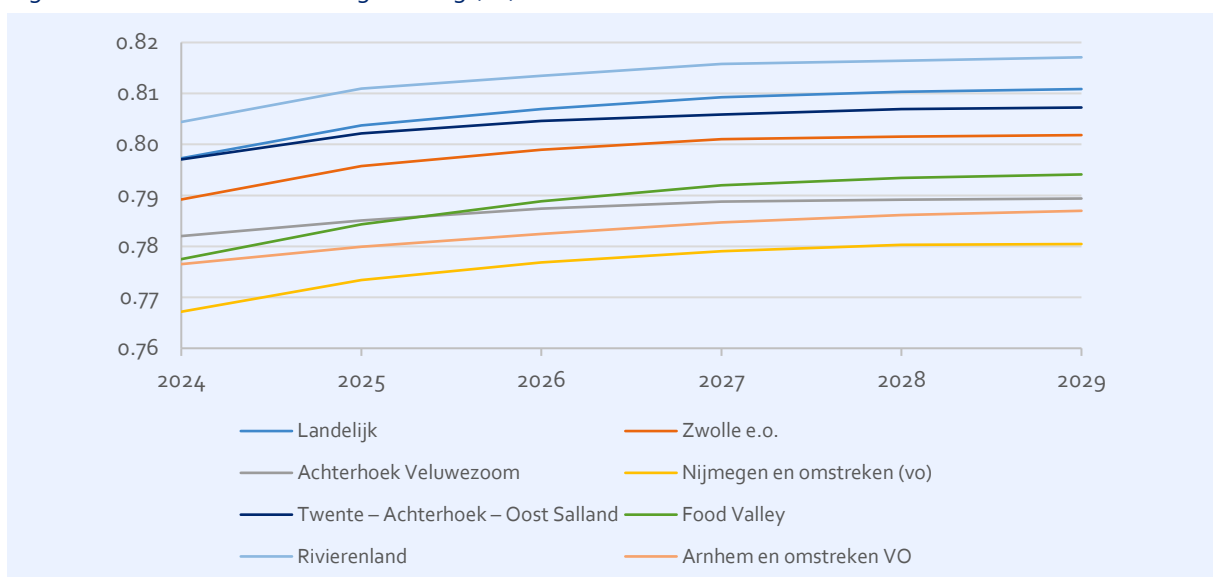
Figuur 13: Aandeel instroom vanuit de stille reserve in de totale instroom, gewogen met fte

4.2 Gemiddelde betrekkingsovervang

Bij het oplossen van tekorten kan het zinvol zijn de instroom van leraren te stimuleren, maar ook om bestaande leraren te stimuleren meer te gaan werken. Daarvoor is het van belang zicht te hebben op ontwikkelingen in deeltijdwerk in de onderwijsregio's. Figuur 14 laat de te verwachten gemiddelde betrekkingsovervang per onderwijsregio zien. We zien dat de gemiddelde betrekkingsovervang naar verwachting op landelijk niveau en in alle onderwijsregio's in Oost-Nederland gedurende de ramingsperiode licht zal toenemen. Deze trend kan in Mirror ontstaan doordat zittend personeel meer gaat werken in tijden van tekorten, en doordat instroom mogelijk met een hogere betrekkingsovervang instroomt dan in tijden van lagere tekorten. Verder zien we dat de gemiddelde betrekkingsovervang in onderwijsregio Rivierenland gedurende de gehele ramingsperiode iets boven het landelijk gemiddelde ligt. De andere onderwijsregio's in Oost-Nederland hebben een gemiddelde betrekkingsovervang die wat onder het landelijk gemiddelde ligt.

Figuur 14: Gemiddelde betrekkingsovervang (fte)

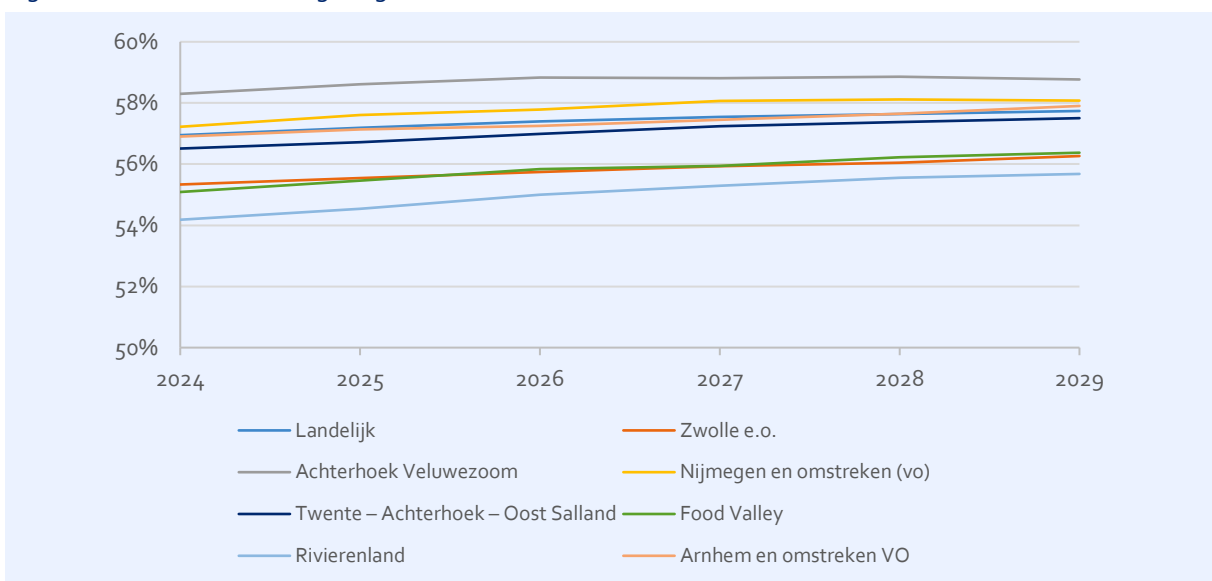

4.3 Aandeel vrouwen

In het voortgezet onderwijs werken iets meer vrouwen dan mannen. Vrouwen werken ook relatief vaak in deeltijd. Vanuit dat oogpunt is het ook relevant zicht te krijgen op het aandeel vrouwen binnen de lerarenpopulatie in iedere onderwijsregio.

Figuur 15 laat het aandeel vrouwen in de onderwijsregio's zien, gewogen met fte. We zien dat zowel landelijk als in de onderwijsregio's in Oost-Nederland het aandeel vrouwen naar verwachting zeer licht zal stijgen gedurende de ramingsperiode. Onderwijsregio's Zwolle e.o., Food Valley en Rivierenland hebben daarbij een lager aandeel vrouwen dan het landelijk gemiddelde. Onderwijsregio Achterhoek Veluwezoom heeft juist een iets hoger aandeel vrouwen dan landelijk gemiddeld. De andere onderwijsregio's hebben een aandeel vrouwen dat rond het landelijk gemiddelde ligt.

Figuur 15: Aandeel vrouwen, gewogen met fte

A Achtergrond ramingsmodel Mirror

Mirror is gebaseerd op gegevens afkomstig uit het personeelsbestand van nagenoeg alle onderwijs-personeel in Nederland. In het model worden voor elk individu voor ieder jaar in de ramingsperiode 2024-2029 kansen voorspeld of men bijvoorbeeld uitstroomt uit het onderwijs, een grotere of kleinere aanstellingsomvang krijgt, op een andere school in het vo gaat werken, van functie verandert of gebruikmaakt van de seniorenregeling.

Deze kansen worden gebaseerd op historisch gedrag en hangen behalve van persoonskenmerken bijvoorbeeld ook af van school- en regionale kenmerken. Door deze veranderingen kunnen vacatures ontstaan. Vervolgens wordt ieder jaar voor afgestudeerden van de lerarenopleidingen en personen die voorheen in het onderwijs hebben gewerkt bekeken of men een baan in het onderwijs accepteert of niet. Tevens wordt zinstroom gesimuleerd. Indien vacatures niet opgevuld kunnen worden, spreken we van onvervulde werkgelegenheid. In het model is uitgegaan van de wet- en regelgeving per 1 januari 2024 en de cao vo 2023/2024.

Een belangrijke kanttekening is dat de ramingen gebaseerd zijn op bestaand beleid en in het verleden waargenomen gedrag. Aanvullend beleid en gedragsveranderingen zullen er echter toe (moeten) bijdragen dat niet alle voorspelde tekorten zich ook daadwerkelijk voordoen. De voorspelde tekorten zijn dan ook vooral een indicatie van de mate waarin aanvullend beleid en gedragsveranderingen nodig zijn om tekorten te voorkomen dan wel te verkleinen.

Recente beschrijvingen van de uitkomsten van Mirror op landelijk niveau zijn gepubliceerd in het rapport 'Arbeidsmarktramingen onderwijs 2024' en is te vinden op mirrorpedia.nl/publicaties. Meer informatie over Mirror is te vinden op mirrorpedia.nl.

B Indeling onderwijsregio's per landsdeel

Deze bijlage betreft de verzorgingsgebieden van de onderwijsregio's, zoals deze door de Realisatie-Eenheid zijn opgesteld. Hiervoor hebben zij de volgende methode aangehouden. Een gemeente behoort tot het verzorgingsgebied van een onderwijsregio als minstens 20% van de leerlingen die in die gemeente aangesloten zijn bij een onderwijsregio daar naartoe gaan. Gemeenten zonder vo-scholen zijn toebedeeld aan aangrenzende onderwijsregio's. Op deze methode zijn onderwijsregio-specifieke uitzonderingen doorgevoerd. Voor verdere toelichting, bekijk een gedetailleerdere beschrijving van de methode van het opstellen van de verzorgingsgebieden van de onderwijsregio's in de kennisbank van de Realisatie-Eenheid via onderwijsregio.nl/documenten.

Tabel 12: Landsdeel Noordwest

onderwijsregio	gemeenten
Midden Nederland VO MBO	Amersfoort, Nieuwegein, West Betuwe, Wijk bij Duurstede, De Bilt, Buren, IJsselstein, Zeist, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden, Stichtse Vecht, Putten, Gooise Meren, Hilversum, Baarn, Houten, Laren (NH.), Woudenberg, Leusden, Neder-Betuwe, Renswoude, Woerden, Bunnik, Ermelo, Soest, Scherpenzeel, Culemborg, Nijkerk, Blaricum, Huizen, Eemnes, Bunschoten, Montfoort, Wijdemeren
Amsterdamse Onderwijsregio	Diemen, Amsterdam
Noord-Holland Noord i.o.	Wormerland, Alkmaar, Waterland, Texel, Castricum, Uitgeest, Stede Broec, Zaanstad, Heemskerk, Dijk en Waard, Hollands Kroon, Medemblik, Enkhuizen, Landsmeer, Bergen (NH.), Heiloo, Opmeer, Den Helder, Oostzaan, Hoorn, Edam-Volendam, Beverwijk, Schagen, Drechterland, Purmerend, Koggenland
Almere Lelystad	Lelystad, Almere
Kennemerland & Groot-Amsterdam	Uithoorn, Heemstede, Haarlemmermeer, Velsen, Amstelveen, De Ronde Venen, Zandvoort, Haarlem, Aalsmeer, Bloemendaal
Utrecht Leert-Stad	Utrecht
Zaanstreek Waterland	Edam-Volendam

Tabel 13: Landsdeel Noord

onderwijsregio	gemeenten
Groningen VO-VSO	Eemsdelta, Pekela, Groningen, Noordenveld, Stadskanaal, Tynaarlo, Midden-Groningen, Het Hogeland, Veendam, Oldambt, Westerkwartier
Noorderwijzer	Hoogeveen, Meppel, Borger-Odoorn, Aa en Hunze, De Wolden, Noordenveld, Midden-Drenthe, Assen, Steenwijkerland, Weststellingwerf, Westerwolde, Emmen, Westerveld, Coevorden
VO Friesland Noordelijk Flevoland	Opsterland, Noardeast-Fryslân, Tytsjerksteradiel, Heerenveen, Súdwest-Fryslân, Smallingerland, Waadhoeke, Ooststellingwerf, Dantumadiel, Vlieland, Ameland, Leeuwarden, De Fryske Marren, Schiermonnikoog, Terschelling, Harlingen, Noordoostpolder, Achtkarspelen, Urk

Tabel 14: Landsdeel Oost

onderwijsregio	gemeenten
Zwolle e.o.	Epe, Kampen, Ommen, Zwolle, Zwartewaterland, Dronten, Dalfsen, Apeldoorn, Nunspeet, Harderwijk, Hattem, Staphorst, Hardenberg, Oldebroek, Zeewolde, Elburg, Olst-Wijhe, Heerde
Achterhoek Veluwezoom	Rheden, Winterswijk, Bronckhorst, Aalten, Rozendaal, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Brummen, Zutphen
Nijmegen en omstreken (vo)	Nijmegen, Druten, Berg en Dal, Mook en Middelaar, Wijchen, Beuningen, West Maas en Waal, Heumen
Twente – Achterhoek – Oost Salland	Tubbergen, Lochem, Berkelland, Oost Gelre, Almelo, Rijssen-Holten, Deventer, Hengelo (O.), Haaksbergen, Wierden, Losser, Borne, Hellendoorn, Raalte, Hof van Twente, Dinkelland, Enschede, Oldenzaal, Twenterand, Voorst
Food Valley	Barneveld, Veenendaal, Ede, Wageningen, Rhenen
Rivierenland	Waalwijk, Papendrecht, Altena, Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Tiel, Culemborg
Arnhem en omstreken VO	Lingewaard, Montferland, Rheden, Renkum, Overbetuwe, Doesburg, Zevenaar, Westervoort, Arnhem, Duiven

Tabel 15: Landsdeel Zuid

onderwijsregio	gemeenten
Limburg	Heerlen, Peel en Maas, Beesel, Voerendaal, Cranendonck, Beek (L.), Stein (L.), Sittard-Geleen, Maasgouw, Valkenburg aan de Geul, Vaals, Roermond, Leudal, Kerkrade, Nederweert, Venray, Beekdaelen, Landgraaf, Weert, Venlo, Gulpen-Wittem, Horst aan de Maas, Echt-Susteren, Simpelveld, Roerdalen, Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen, Brunssum
Midden- en West-Brabant	Breda, Dongen, Woensdrecht, Hilvarenbeek, Baarle-Nassau, Oisterwijk, Steenberg, Oosterhout, Etten-Leur, Geertruidenberg, Alphen-Chaam, Zundert, Roosendaal, Tilburg, Waalwijk, Drimmelen, Goirle, Heusden, Gilze en Rijen, Reusel-De Mierden, Loon op Zand, Moerdijk, Bergen op Zoom, Rucphen, Halderberge
Brabant-Oost	Eersel, Veldhoven, Someren, Valkenswaard, Asten, Bergeijk, Maashorst, Boekel, Bernheze, Waalre, Deurne, 's-Hertogenbosch, Oss, Meierijstad, Son en Breugel, Gemert-Bakel, Zaltbommel, Vught, Oirschot, Eindhoven, Boxtel, Land van Cuijk, Geldrop-Mierlo, Bladel, Bergen (L.), Maasdriel, Laarbeek, Nuenen, Gerwen en Nederwetten, Gennep, Best, Heeze-Leende, Helmond, Sint-Michielsgestel

Tabel 16: Landsdeel Zuidwest

onderwijsregio	gemeenten
Rotterdam vo-mbo	Ridderkerk, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Rotterdam, Zuidplas, Barendrecht, Lansingerland
Groene Hart	Waddinxveen, Alphen aan den Rijn, Lopik, Krimpenerwaard, Bodegraven-Reeuwijk, Zoetermeer, Oudewater, Gouda, Nieuwkoop
Zeeuwse Onderwijsregio	Schouwen-Duiveland, Tholen, Borsele, Hulst, Noord-Beveland, Sluis, Reimerswaal, Goes, Middelburg (Z.), Vlissingen, Terneuzen, Veere, Kapelle
Haaglanden	Westland, Leidschendam-Voorburg, 's-Gravenhage, Rijswijk (ZH.), Pijnacker-Nootdorp, Delft, Zoetermeer
Rijnmond	Goeree-Overflakkee, Ridderkerk, Krimpen aan den IJssel, Vlaardingen, Zwijndrecht, Hoeksche Waard, Alblasterdam, Schiedam, Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht, Voorne aan Zee, Maassluis, Papendrecht, Midden-Delfland, Nissewaard, Dordrecht, Westland, Hendrik-Ido-Ambacht, Albrandswaard, Barendrecht
Leiden, Duin- en Bollenstreek VO	Kaag en Braassem, Teylingen, Zoeterwoude, Oegstgeest, Katwijk, Wassenaar, Leiderdorp, Lisse, Voorschoten, Noordwijk, Hillegom, Leiden
Drechtsteden/West-Brabant	Sliedrecht

